

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése
9090 Pannonhalma, Vár 1.

2007/1. sz.

Márciusi Hírlevelünk hasábjai ismét arról értesítenek, hogy a könyvtáros szakma – amint a korábbiakban – most az év első három hónapjában is újra sok programot kínált az érdeklődőknek. Az Egyesülés sok különböző rendezvénye között válogathattak a Kollégák, de a „civil” könyvtárak, könyvtáros szervezetek is jó néhány programjukra invitáltak bennünket.

Az eke rendezvényeiről, a könyvtárainkat érintő teendőkről, feladatokról a „teljesség igényével” igyekszünk tájékoztatást nyújtani a következő oldalakon, és közléseink néhány beszámolót azokról a rendezvényekről is, melyeket ugyan nem az egyesülés szervezett, de egyházi könyvtárosok részvételével zajlottak.

Ásványi Ilona – Török Beáta

Szomszédolás Budapesten ***2007. január 30.***

A programsorozat idei első eseményének a FSZEK Központi Könyvtára adott otthont. A jelenlévők a látogatás első felében részletes előadást hallottak **dr. Fodor Péter** főigazgatótól arról, hogy a fizikai állapotában leromlott, szolgáltatásaiban némileg elavult könyvtárból hogyan született egy méreteiben megnövekedett, szemléletében korszerű nagyvárosi bibliotéka. A három milliárd forintos beruházás keretében az 1889-ben épült palotához a Reviczky utcai oldalon egy XIX. század végi egykori lakópalotát, a Baross utcai oldalon, pedig egy lebontott épület helyén új, nyolcszintes épületrészt kapcsoltak. Ezekből jött létre a több mint egymillió kötetes, hozzávetőleg 13000 m² alapterületű könyvtáregyüttes.

A történeti áttekintés után bejártuk az intézményt. A megújult könyvtár fókuszja a hajdani belső udvar üvegtetős lefedésével kialakított átrium, amely információs pont, kávézó és a kötetlen beszélgetések színhelye egyszerre. Olyan közösségi tér, amelyhez hívogatóan csatlakoznak a több szinten elhelyezkedő világos, könnyen áttekinthető barátságos olvasótermek.

A XIX. századi lakóház nyitott belső udvarában alakították ki a rendkívül otthonos, meleg hangulatú gyermekkönyvtárhoz kapcsolódó sárkányos játszóteret, két termetes, samottból készült sárkányszoborral.

A Wenckheim palota restaurált termei, bútorai eredeti fényükben ragyognak. Hatásukat fokozza, hogy a számítógépes rendszernek köszönhetően eltávolították a régi cédulakatalógus-szekrényeket. (Egyetlen maradt belőlük csupán mutatóba, az új szárnyban.) Így e terek a hatalmas tükrök révén kitágulva nem mindennapi látványt nyújtanak.

Hogy milyen szerencsésen sikerült hozzáigazítani az újrafogalmazott funkciókhoz a megújult szolgáltatásokat, megtalálni a mai kor elvárásaihoz a megfelelő anyagot, színt és formát, azt mi sem bizonyítja jobban, mint hogy naponta öt-hat ezer olvasó keresi fel az intézményt.

Solti Pál
PPKE BTK Könyvtára

Szomszédolás az Andrássy út két nevezetességében

2007. február 15-én, csütörtökön az Egyházi Könyvtárak Egyesülése szervezésében közel 30-an látogattuk meg a **Magyar Képzőművészeti Egyetem Könyvtárát** és az **Operaházat**. Az egyetem épületébe belépve kicsi előcsarnokba érkeztünk, ahol **Blaskóné Majkó Katalin**, a könyvtár vezetője fogadott bennünket, és kísért fel a könyvtárhoz.

Az olvasóteremként is szolgáló neoreneszánsz faburkolatú, kovácsoltvas ráccsal díszített, galériás teremkönyvtárba érve Ásványi Ilona köszöntött minket. Ezt követően a könyvtár vezetője beszélt az épület és a könyvtár történetéről. Érdeklődve hallgattuk, hogy a 19. század közepén vetődött fel egy hazai művészeti akadémia felállításának gondolata. Ebből a célból Országos Magyar Képzőművészeti

Társulat alakult, és erőfeszítésüknek köszönhetően 1871-ben I. Ferenc József által szentesített törvény alapján megalakították a Magyar Képzőművészeti Egyetem jogelődjét, az Országos Magyar Királyi Mintarajztanodát és Rajztanárképezdét. Az első tanárok között találjuk a kor neves művészeit: Székely Bertalant, Izsó Miklóst és Schulek Frigyeset. Mivel a tanodának nem volt megfelelő épülete 1872 tavaszán határozták el, hogy telket vesznek az akkor kiépülő Andrássy úton. A fővárosi közgyűlés ehhez nagy segítséget nyújtott, azáltal hogy jutányos áron adott telket a Társulatnak a leendő sugárút déli oldalán. A kétemeletes sarokházat reneszánsz stílusban Trefort Ágoston instrukciói alapján Rauscher Lajos, az intézmény építész tanára tervezte. Az 1877 októberében elkészült palota elegáns kiképezésű lépcsőházának freskóit Lotz Károly festette. A márványozott falakkal, oszlopokkal és színes, aranyozott stukko-boltozattal készült bejárat fülkéit művészettörténeti jelentőségű férfiak szobrai díszítik. Az egész épület különös hangulatot áraszt. Tantermek helyett hatalmas méretű műtermeket képzeljünk magunk elé.

1882-től kezdte meg működését az I. számú Festészeti Mesteriskola, a magasabb szintű mesterképzés megteremtése érdekében. A Mesteriskolák tanárainak műtermei az Epreskertben kaptak helyet, amely több művész lakhelyéül is szolgált. Ennek is köszönhető az Epreskert mai napig ható sajátos hangulata.

Az ismert hazai művészeink jelentős része ebben az intézményben tanult, sőt többen itt is tanítottak. Napjainkban 11 tanszéken folyik az oktatás.

A könyvtár anyagát a megalakulás évében kezdték gyűjteni, mára az ország legjelentősebb képzőművészeti gyűjteményévé vált, amelyben helyet kapnak művészetelméleti és művészettörténeti könyvek, 18-19. századi metszetekkel illusztrált könyvek, mintalapok, fotográfiák, metszetek, plakátok. A hallgatóság soraiban nagy derűtséget okozott, hogy a könyvtár kezdeti időszakában a diákok erkölcsére ügyelve négy olvasótermet is kialakítottak. Külön a lány és fiúnövendékeknek, valamint a tanárok és a látogatók számára.

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése
9090 Pannonhalma, Vár 1.

2007/1. sz.

A 20. század viszontagságos időszaka a könyvtár és az intézmény életében is jelentős károkat okozott.

Az igazgatónő beszámolójából megtudhattuk, hogy amikor 1989-ben átvette a könyvtár vezetését, szinte mindent előről kellett kezdenie. Akkor kezdődhetett meg a számítógépes feldolgozás is. Befejeződött a fényképgyűjtemény, valamint a végéhez közeledik a mintalapok feldolgozása is. Mindkét munkához művészettörténészek segítségét kérték. Évente átlagosan 3000 művel gyarapodik az állomány. Ez annak is köszönhető, hogy az országban egyedülállóan a diákok felajánlják a könyvtár részére az éves könyvtámogatásukat. A kis hallgatói létszámnak köszönhetően minden könyvtárhasználót jól ismernek a könyvtárosok.

Az olvasótermek megtekintésekor rövid ízelítőt láthattunk a könyvtár régi könyvgyűjteményéből és a mintalapokból, metszetekből.

Ebéd előtt egy-egy műterembe bekukkantva felsétáltunk az épület impozánsabb részébe, ahol a rektori hivatal mellett kiállítótermek kapnak helyet.

Programunk délután 2-kor, az **Operaház** látogatásával folytatódott. A kedves, fiatal idegenvezetőnek köszönhetően vidám séta vette kezdetét. A földszinti nézőtéren megismerkedhettünk az Operaház izgalmas történetével, érdekességeivel. Megtudtuk hogy minden I. Ferenc József „körül forgott”, hiszen az ő engedélyével épülhetett meg ez az impozáns épület. A pompás díszbejárat és a

királyi páholy is az ő részére készült el. Az épület építtetése során törekedtek arra, hogy magyar alapanyagokat használjanak fel, illetve a munkát végző szakemberek is magyarok legyenek. Az építtetés során fontos szempont volt, hogy nem lehetett sem nagyobb, sem szebb a bécsi operánál. Maga Ferenc József egyetlen alkalommal, a megnyitó ünnepségen látogatott el ide, és méltatta az épület szépségét. Felesége, Sissi viszont többször járt itt, részére külön páholyt biztosítottak. A színpad nagy operák előadására is alkalmas, hiszen egy nagy zenekar elfér a mozgatható zenekari árokban. Érdekes még megemlíteni a hatalmas csillárt, melynek súlya közel két tonnát nyom, évente kétszer engedik le. Az égők cseréjéhez és tisztításához több jól megtermett férfiemberre van szükség. A rövid séta során betekinthettünk a büfébe, dohányzóterembe, különtermekbe és a páholyokba is.

Köszönjük a lehetőséget, hogy ezen a napon egy számunkra merőben szokatlan világba pillanthattunk be.

Bán Magdolna és Gyulai Anikó
Kecskeméti Református Egyházközség Könyvtára

**Beszámoló a továbbképzési rendszerről szervezett országos
tájékoztatóról**
(2007. február 14. – OSZK)

*Tájékoztató a kulturális szakemberek szervezett képzési rendszeréről,
követelményeiről, a képzés finanszírozásáról, és a második hétéves továbbképzési
időszakról.*

Az 1997. évi CXL. törvény (Kulturális törvény) 94. § 4. pontja szerint: „A törvény hatálya alá tartozó intézményekben, teljes munkaidőben foglalkoztatott szakemberek 7 évente szervezett képzésben vesznek részt. A szervezett képzésnek minősülő képzési formák körét, a képzés alóli mentesítések lehetőségét a művelődési és közoktatási miniszter (NKÖM) rendeletben szabályozza.”

Az első hétéves továbbképzési ciklus 2000-2006-ig tartott, a következő 2007-2013-ig tart. 2000 januárjában kelt az 1/2000. (I.14.) NKÖM rendelet „A kulturális szakemberek szervezett képzési rendszeréről, követelményeiről és a képzés finanszírozásáról”, melyet 2002-ben módosított a minisztérium: 12/2002. (IV. 13.) NKÖM rendelet. A második ciklus kezdetén, 2007-től újabb jogszabály-módosítás várható.

(A módosított jogszabály „lapzártáig” nem jelent meg. Megjelenésekor felhívjuk majd a Kollégák figyelmét, hogy tájékozódjanak a változásokról, amelyeket alább a jogszabály tervezet alapján ismertetünk.)

A szervezett továbbképzést az OSZK Kulturális Szakemberek normatív támogatásával foglalkozó irodája szervezi. A minisztérium az iroda szerkesztésében minden évben egy tájékoztató kiadványt ad ki, mely tartalmazza a hatályos jogszabályokat, a minisztérium által akkreditált tanfolyamok jegyzékét, a különböző formanyomtatványokat és minden, a továbbképzéssel kapcsolatos tudnivalót: pl. a képzés alóli mentesség feltételeit.

A szervezett továbbképzésre jogosult szakembereknek hét év alatt legalább 120 órás továbbképzésben kell részt venniük. A képzési követelmények teljesítéséről hiteles tanúsítványt (leckekönyvet, oklevelet) kell szereznüik, és ezt az öt foglalkoztató intézmény vezetőjének be kell mutatniuk.

A továbbképzés alól felmentést az adott intézmény vezetője adhat, melyet írásban kell kérni.

A szervezett továbbképzés finanszírozására normatív támogatás igényelhető. Az igényléshez a következő dokumentumokat kell elkészíteni és meghatározott határidőre benyújtani az OSZK Kulturális Szakemberek normatív támogatásával foglalkozó irodájának (1054 Budapest, Hold u. 6.): 1. *Hétéves továbbképzési terv*, melyet minden évben frissíteni kell, hiszen hét évre előre szinte lehetetlen tervezni. 2. *Az adott naptári évre érvényes beiskolázási terv*. 3. az ún. *F-KÉPZ igénylő lap*. A normatív támogatás elszámolásának határideje szintén meghatározott.

A normatív támogatást össze lehet gyűjteni, tehát minden évben minden a képzésre kötelezett kolléga számára érdemes igényelni.

A szervező iroda a kiutalt támogatási összegekről és azok felhasználásáról egyenleget készít, melyet minden év novemberéig megküld az érintetteknek. Ez az adatbázis on-line módon is hozzáférhető.

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése
9090 Pannonhalma, Vár 1.

2007/1. sz.

A továbbképzés szervezője **Dr. Csapó Edit**, aki tapasztalataim alapján nagyon készségesen segít mindenkinek. Elérhetőségei: tel./fax: 1/331-17-47, mobil: 30/230-70-18, email : csapoe@gmail.com

2007. február 14-én a minisztérium és a szervezett továbbképzéssel foglalkozó iroda országos tájékoztató értekezletet tartott a kulturális intézmények és fenntartói részére a kulturális szakemberek szervezett képzési és továbbképzési rendszeréről, az 1/2000. NKÖM rendelet első ciklusának eredményeiről, a következő ciklus teendőiről.

A minisztérium részéről **Dr. Róna Iván** tartott tájékoztatót. Beszért a készülő jogszabályról, a szervezett továbbképzéssel kapcsolatos módosításokról. **Dr. Csapó Edit** országos koordinátor az első ciklus tapasztalatait, valamint az új teendőket ismertette.

Az első ciklusról elmondta, hogy 261 akkreditált képzésből választhattak a továbbképzésre jogosultak. A képzési formák a következők voltak: akkreditált tanfolyam, OKJ-s képzés, nyelvi képzés, felsőoktatási tanulmányok, doktori iskola a tudományos fokozat megszerzéséért. Az első ciklusban 8880 fő vett részt valamilyen képzésben és 800 M Ft-ot tett ki a képzési normatíva.

Várható változások: A képzési normatívát a jövőben nemcsak a fenntartó igényelheti, mint korábban, hanem maga az intézmény is, ha gazdaságilag önálló. A támogatás mértékének az alapja az adott év március 1-jei, a fenntartó által engedélyezett létszám. A normatívát ezután csak a 6-8 órában foglalkoztatott kulturális szakemberek tanulására lehet fordítani, gazdasági, kisegítő személyzetre, rendszergazda stb. továbbképzésére nem.

Módosultak a határidők is. A jövőben minden év április 25-ig kell elkészíteni és a fenntartóhoz eljuttatni a képzési tervet. 2007-ben a hétéves tervet, aztán évente az aktuális beiskolázási tervet, amely az aktualizált (módosított) hétéves terv, ezt a fenntartó visszaigazolja. Április 30-ig kérheti az intézmény (könyvtár) a fenntartótól a normatív támogatást. Május 15-ig igényelhető az OSZK-tól a normatív támogatás.

A képzési támogatásról elszámolni változatlanul a következő év február 28-ig kell az intézmény nevére kiállított hiteles számlamásolattal és a megfelelő banki bizonylattal. A számlán fel kell tüntetni, hogy név szerint kinek a képzésével kapcsolatosak az adatok.

Ásványi Ilona
Főapátsági Könyvtár, Pannonhalma

Tájékoztató a hét éves továbbképzésről és a szakfelügyeletről egyházi könyvtárosoknak

Az Egyházi Könyvtárak Egyesülése 2007. március 2-án 11 órától szakmai értekezletet tartott a továbbképzésről és a szakfelügyeletről. A sajnálatos módon kevés érdeklődő kolléga részvételével zajló eseményre Budapesten, az Országos Katolikus Gyűjteményi Központ előadótermében került sor. A csekély létszám annál is inkább érdekes, hogy amint a délelőtti folyamán **Dr. Csapó Edit**, a kulturális szakemberek szervezett képzésével kapcsolatos országos koordinátor ismertetőjéből megtudhattuk a most induló második képzési ciklusban már az állam is sokkal

komolyabban veszi a hétévente kötelező szakmai továbbképzések teljesítését. Az előadó röviden beszélt az új időszakokról, az egyes intézményekre vonatkozó szabályokról, törvényekről és rendeletekről, majd ki-kí feltehetette konkrét kérdéseit. Összegezve a legfontosabbakat: hét évente kötelező **minimálisan 120 óras** szakmai továbbképzés, (az 1/2000-es NKÖM rendelet alapján). Bízató, hogy mára 261 féle akkreditált tanfolyam létezik, melyből a legtöbb a közművelődési és a könyvtári, de van múzeumi és levéltári képzés is, melyek között szabad „áthallgatási” lehetősége van mindenkinek. A kötelezettség csak a „150-es rendeletben” leírt szakemberekre vonatkozik, s mentességet azok kaphatnak alóla, akik 5 éven belül részt vettek valamilyen tanfolyamon vagy felsőoktatási intézményben oklevelet szereztek. Továbbá azok az 55 év felettiek, akik írásban kérik ezt, és azok, akiknek a működőképesség fenntartása érdekében a vezetőik felmentést adnak. Új elem, hogy ezen túl csak a teljes állású és könyvtáros szakmai munkakörben alkalmazottakra lehet kérni képzési támogatást, viszont ezt közvetlenül az intézmény is megkaphatja.

A délután folyamán a szakfelügyeletről hallhattunk ismertetőt: a 2006-os esztendő tapasztalatairól és a 2007. évi tudnivalókról. Ennek első részét **Ásványi Ilona** tartotta, majd **Kövécse Ildikó** és **Baranya Péter** fejezték be az előadást eddigi tapasztalataikkal. Beszámolójuk alapján elmondható, hogy minden mostoha körülmény ellenére az egyházi könyvtárak szinte minden szempontból kiállják a szakfelügyelet próbáját. Ez azt jelenti, hogy országos viszonylatban sincs okunk szégyenkezésre, hiszen az összesített pontszámok alapján minimum a középmezőnyhöz tartoznak intézményeink.

Balogh Ferenc
Főegyházmegyei Könyvtár, Eger

Beszámoló a 2007. március 5-i elnökségi ülésről

Az elnökség tagjai 2007. március 5-én találkoztak idei első elnökségi megbeszélésükön a Ráday Könyvtárban.

Az elnökségi ülés elején Török Beáta, titkár családi okokra hivatkozva – május közepéig még vállalva a munkát - **lemondott** a titkári teendőik ellátásáról. Az elkövetkező két hónapban, különösen az aktuális pályázatok elkészítéséhez és a folyó ügyek intézéséhez kért segítséget.

Az elnökségi ülés legfontosabb feladata a júniusi **közgyűlés előkészítése** volt. A 2007. évi szombathelyi közgyűlés **tisztújító közgyűlés** lesz. A tisztújítás zökkenőmentes lebonyolítása érdekében az elnökség **választási bizottságot** jelölt; tagjait a közeli hetekben az elnök kéri fel majd a munkára.

Az ülés résztvevői megfogalmaztak egy javaslatot a **10. elnökségi** tag jelölésével kapcsolatban is, továbbá döntöttek arról, hogy meg keresnek olyan „egyéb” felekezeti könyvtárakat, gyűjteményeket, amelyek eddig még nem voltak tagjai az EKE-nek.

Az alapszabály értelmében a katolikus és protestáns felekezetek adják 3 éves váltásban az elnököt. Mivel az **elnök-jelöltek** személyére az elnökség tesz javaslatot - de a közgyűlés szavazata dönt - Ásványi Ilona kérte a protestáns elnökségi tagokat, hogy minél előbb tegyenek javaslatot a következő elnök-jelölt/ek személyére.

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése
9090 Pannonhalma, Vár 1.

2007/1. sz.

A nyári találkozóval kapcsolatban Ásványi Ilona ismertette a programot. A tisztújító közgyűlés után az idei konferencia címe: **Műhelymunka egyházi könyvtárakban, a szakmai nap témája: Kultúra – kultusz – hagyomány – őrzés lesz. A programban jáki és kőszegi kirándulás is szerepel.**

Az egyesülés tervezi az új Címtár megjelentetését, szerkesztéséhez a PR csoport munkatársai a napokban már kérték a kollégák segítségét.

Ez után rövid **tájékoztatást kaptak a kollégák a könyvtárainkban folyó szakfelügyeletről** is: 2007-ben hét egyházi könyvtárban folytatódik a szakfelügyeleti munka. Az egyházi oktatási intézmények könyvtárainak ellenőrzése csak 2008-ban indul meg, a munka koordinálását nem egyházi könyvtárosok végzik majd, de egyházi könyvtáros szakfelügyelők bevonására számíthatunk.

Az ülés végén Gáborjáni Szabó Botond számolt be a következőkről: Tar Kálmán, a Kálvin Kiadó vezetője megkereste és tájékoztatta arról, hogy a **2008-as év a Biblia éve** lesz. A Biblia évéhez kapcsolódó számtalan rendezvény között szerepel majd egy reprezentatív Biblia-kiállítás az OSZK-ban, amelyhez az egyházi könyvtáraknak is érdemes volna kapcsolódniuk. Régi tervünk valósulna meg ezzel, hiszen részt vehetnénk egy nagyobb közönséget érintő, országos kiállításon, ahol megmutathatnánk gyűjteményeink kiemelkedő darabjait. Javasolta továbbá azt is, hogy a Biblia évéhez kapcsolódva valamennyi könyvtárunk rendezhetne kiállítást, szervezhetne különböző „helyi” programokat.

Török Beáta
titkár

Sapientia Szerzetesi Hittudományi
Főiskola Könyvtára

Tájékoztató az egyházi könyvtárak 2007. évi szakfelügyeletéről

A közművelődési könyvtárak (községi és városi könyvtárak) 2002 óta folyamatban lévő általános (és kísérletképpen elindított minőségi) szakfelügyelete után az akkor még NKÖM **2006-ban** elkezdte az **egyházi könyvtárak szakfelügyelet** ének megszervezését. (A minőségi vizsgálat a városi, a felsőoktatási és az egyházi könyvtárakban indult el.)

A 2006-ban induló kísérleti felmérésben az alábbi 5 könyvtár szerepelt: Főszékesegyházi Könyvtár – Kalocsa, Dunántúli Református Egyházkerület Tudományos Gyűjteményei Könyvtára - Pápa, Evangélikus Országos Könyvtár - Budapest, Ciszterci Nővérek Boldogasszony Háza Monostor Könyvtára - Kismaros, Kecskeméti Református Egyházkerület Könyvtára.

A kísérleti vizsgálati évről beszámoló olvasható a Könyv, Könyvtár, Könyvtáros 2006. decemberi számában, valamint az EKE honlapján.

A munka **2007-ben** újabb 7 könyvtárban **folytatódik**, ezek: Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár - Főegyházmegyei Könyvtár, Eger - Dunamelléki Református Egyházkerület Ráday Gyűjteménye Könyvtár, Budapest - Érseki Simor

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése
9090 Pannonhalma, Vár 1.

2007/1. sz.

Könyvtár, Esztergom - Magyarországi Unitárius Egyház Könyvtára, Budapest - Piarista Központi Könyvtár, Budapest - Piarista Rendház Könyvtára, Kecskemét.

2007. január 12-én a minisztériumban megbeszélésen vettem részt, melyen a minisztérium munkatársaival az elmúlt kísérleti vizsgálati évet és a 2007. évi terveket tekintettük át Dr. Skaliczki Judit osztályvezető asszony vezetésével. Még januárban megkaptam vezető szakfelügyelői megbízatásomat erre az évre.

Február 13-án az OKM szakmai napot tartott, melyen az elmúlt évről, a szakfelügyelet lebonyolításával kapcsolatos gyakorlati tudnivalókról, valamint a minőségi szakfelügyeletről tartott tájékoztatót Dr. Kopcsay Ágnes és Zalainé dr. Kovács Éva.

Az elmúlt év tapasztalatai alapján és a minisztérium külön kérésére március 2-án - még az idei vizsgálatok megkezdése előtt – szakmai értekezletet tartottunk a szakfelügyeletről és a továbbképzésről. (Az utóbbiról a Hírlevél egy másik írásában olvashatnak a Kollégák.)

Az egyházi könyvtárakban az idei vizsgálatokat **2007. március 1. és 2007. október 31.** között tervezzük.

A munkát a 14/2001. (VII. 5.) NKÖM rendelet (A könyvtári szakfelügyeletről) alapján, **kérdőívek** segítségével, **helyszíni tájékozódás** és **megbeszélés** alapján végezzük. Ha a **fenntartó** szükségesnek érzi, lehetőség van arra, hogy a vizsgálatot végző szakfelügyelőkkel **megbeszélés** t tartson - személyesen.

A vizsgálatok előtt a szakfelügyelőknak **tájékozódni** uk kell az adott könyvtár működéséről, ezért az alábbi dokumentumokat kérjük az egyes intézményektől: Alapító Okirat, SZMSZ, Használati Szabályzat, Statisztikai adatlap - 2 évre visszamenőleg, A könyvtár küldetésnyilatkozata, Jelentések, beszámolók, munkaterv - 2 évre visszamenőleg, a pályázati támogatásokról egy összefoglaló, a tájékozódást segítő áttekintés.

A vizsgálatokat 2007-ben két szakfelügyelővel végezzük: Kövécs Ildikó (Szegedi Hittudományi Főiskola Könyvtára) és Baranya Péter (Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola Könyvtára).

A 2006. évi kísérleti vizsgálat előtt lehetőségünk volt arra, hogy a (közkönyvtárakban használt) **kérdőív** en változtassunk, bővítsük azt. Akkor arra törekedtünk, hogy a könnyebb kiértékelhetőség miatt az egyházi könyvtárak vizsgálatakor használt kérdőív minél kevésbé térjen el a közkönyvtárakban használtakétól.

A kísérleti vizsgálat tapasztalatai alapján úgy véltük, hogy a kérdőívek újabb kiegészítésre, módosításra szorulnak, deváltoztatlanul arra törekedtünk, hogy az egyházi könyvtárak sajátosságai érzékelhetők legyenek, ugyanakkor a másságuk ellenére legyenek összevethetők a hazai települési könyvtárakkal, maradjon meg a megfelelő helyük a magyar könyvtári rendszerben.

Bármilyen könyvtártípusról beszélünk, „a könyvtárnak”, mint intézménynek vannak olyan általános jellemzői, amelyek típustól függetlenül minden könyvtárra érvényesek. A szakfelügyeleti vizsgálat során ezeket a jellemzőket – minden könyvtártípusnál - sajátos szempontból vizsgáljuk, a közfeladatiság, a közművelődés, a közgyűjteményi jelleg szempontjából. A közgyűjteményi jelleg azonban a különböző könyvtár csoportoknál különböző módon valósul meg. A szakfelügyeleti vizsgálat során az egyházi könyvtáraknál is a közgyűjteményi jelleget és közfeladatiságot

EKE HÍRLEVÉL
Egyházi Könyvtárak Egyesülése
9090 Pannonhalma, Vár 1.

2007/1. sz.

vizsgáljuk úgy, hogy a vizsgálati eredmény tükrözze az azonosságokat és különbözőségeket is az egyházi és települési könyvtárak között.

Ezt szem előtt tartva módosítottuk az idei kérdőívet. Javaslatainkat elfogadta a minisztérium, így az egyházi könyvtárakban ezt a módosított kérdőívet használjuk 2007-ben.

Az egyházi könyvtárak sajátossága, hogy jelentős muzeális gyűjteménnyel rendelkeznek, melynek gondozása ezekben a könyvtárakban különösen is hangsúlyos, ezért 2007-től az alapvizsgálati kérdőívnel a muzeális dokumentumokra/gyűjteményre és a digitalizálásra vonatkozó kérdésekkel bővítettük az alapvizsgálati kérdőívet.

A minőségi vizsgálatnál használt kérdőív pontokkal értékeli az adott könyvtárat. Ezt a kérdőívet is módosítottuk. A megszerezhető összes pontszám 100 pont maradt, az egyes kérdéscsoporton belül azonban változtattunk a szerezhető összes pontszámon, mert a vizsgált (egyházi) könyvtárak sajátosságaiból (leginkább a könyvtárhasználók és használatok száma, ill. a használat módjára gondolunk) adódóan néhány kérdésnél aránytalannak véltük a szerezhető/veszíthető összes pontszámot.

Örömmel mondhatom, hogy a kísérleti vizsgálati év jól sikerült. Úgy a fenntartók, mint a Kollégák részéről jó együttműködést és segítőkészséget tapasztalhattunk. Köszönöm mindenkinek!

Bízom benne, hogy 2007. évet is ugyanilyen eredményesen és örömmel zárhatjuk!

Ásványi Ilona
vezető szakfelügyelő

„Szakmai továbbképzés (nemcsak egyházi) könyvtárosoknak”
Budapest, Országos Széchenyi Könyvtár
2007. március 7., 13.

*„holtig megőrzött tanulási
vágy nélkül jó könyvtáros el
sem képzelhető.”
(Dávid Antal)*

Az Egyházi Könyvtárak Egyesülése (EKE) szervezésében két napos rendezvényen vettünk részt Budapesten, az Országos Széchenyi Könyvtárban 2007. március 7-én és 13-án.

A szakmai napok előadásain az egyházi könyvtárak munkatársain kívül nem egyházi könyvtárosok (OSZK, ELTE BTK Néprajzi Intézet, Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, Abaúj Múzeum Telkibánya) is részt vettek.

Az első napon **Dr. Heltai János** az OSZK XVI-XVIII. századi Könyvtörténeti Osztályának munkatársa régi magyar bibliáinkról tartott előadást. Bemutatta a nyomtatott bibliák megszületésének előzményeit és a különféle bibliafordításokat. Ezt követte **Dr. V. Ecsedy Judit** az OSZK Kisnyomtatványtárának tudományos munkatársa, akinek előadásából megismerkedhettünk a XVIII. századi hamis és koholt nyomdahelyű magyarországi nyomdák, helynevekkel és nyomtatványokkal. A harmadik előadó, **Dr. Hubert Gabriella** az Evangélikus Országos Könyvtár tudományos munkatársa volt. Bemutatta a XVI-XVIII. századi magyar protestáns énekeskönyveket. **Dr. Rozsonday Marianne** a MTA Kézirattárának osztályvezetője a régi könyvek történeti kötéseiről képekkel illusztrált előadást tartott és kitért a proveniencia bejegyzések kérdéseire is. A záróelőadásban **Dr. Pavercsik Ilona** az OSZK XVI-XVIII. századi Könyvtörténeti Osztály munkatársa a kassai jezsuita nyomda történetét idézte fel.

A második szakmai nap **Dr. Tóthné Korompay Borbála**, az OSZK Gyarapítási Osztály vezetőjének Védés, védettség a jogszabály változások

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése
9090 Pannonhalma, Vár 1.

2007/1. sz.

tükrében előadásával indult. Beszélt a muzeális értékű könyvek, zeneművek, térképek és egyéb nyomtatványok, valamint a kéziratok bejelentéséről szóló rendeletről, és a muzeális könyvtári dokumentumok kezelésével, nyilvántartásával kapcsolatos jogszabályokról.

Wojtilláné Dr. Salgó Ágnes, az OSZK Régi Nyomtatványok Tárának osztályvezetője a régi könyvek számítógépes feldolgozásának problémáiról tartott előadást. Átfogó ismertetést kaptunk a régi könyvek különféle elektronikus katalógusairól (MOKKA, MOKKA-R, OSZK nyomtatott katalógusa, RMNY). A nap harmadik előadásában **Dr. P. Vásárhelyi Judit** az OSZK XVI-XVIII. századi Könyvtörténeti Osztály munkatársa segítségével bepillantást nyertünk a XVI-XVIII. századi magyarországi nyomtatványok bibliográfiai feltárásába, a hazai és a külföldi bibliográfiai adatgyűjtésbe. **Dr. Haraszi Viktor**, a budapesti Fővárosi Levéltár főosztályvezetője bemutatta a levéltári elektronikus archiválás, digitalizálás módszereit, lehetőségeit, eszközeit, az elektronikus dokumentumok fajtáit és a digitalizálás modelljét. Az utolsó előadásban **Dr. Káldos János** – a MEK digitalizálási projektjének koordinátora – a régi nyomtatványokra vonatkozó adatbázisok internetes elérhetőségeit ismertette.

A mindennapos könyvtári munkánkban bizonyára hasznosítani tudjuk azt a sok információt, amellyel a két nap során gazdagodtunk, és ezért köszönetünket fejezzük ki az előadóknak, valamint a program megszervezéséért és színvonalas lebonyolításáért Ásványi Ilona EKE elnöknek.

*Kiss Györgyné
Takács Karolina
Kalocsai Főszékesegyházi Könyvtár*

Beszámoló a 2007. évi Internet Fiesta központi rendezvényéről (2007. március 27.)

Kempelen Farkas Hallgatói Információs Központ

2007-ben immár 8. alkalommal rendezte meg az Informatikai és Könyvtári Szövetség (IKSZ) az **Internet Fiesta** programsorozatot, idén március 20. és 31. között.

A központi rendezvényre a **Kempelen Farkas Hallgatói Információs Központ**ban került sor **március 27-én** az IKSZ, a Kempelen Farkas Hallgatói Információs Központ, és a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság szervezésében, melyre egyesületünk is kapott meghívót.

Az idei Internet Fiesta **témája** az **elektronikus ügyintézés** volt, az országos program idei alcíme: **Könyvtárak az elektronikus ügyintézésért.**

A központi rendezvény házigazdái **Fodor Péter**, a FSZEK főigazgatója, az IKSZ elnöke és **Ramháb Mária**, a Kecskeméti Katona József Könyvtár igazgatója, Internet Fiesta Programbizottság elnöke voltak.

Dr. Bakonyi Péter, a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság elnökségi tagjának köszöntője után az első előadó **Dr. Dedinszky Ferenc** kormányfőtanácsadó, a Miniszterelnöki Hivatal Elektronikus Kormányzat-központ munkatársa volt. Előadásnak címe: **„Hol tartunk ma? E-kormányzás, e-ügyintézés az Európai Unióban és Magyarországon.”** Utána **Dr. Danka**

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése
9090 Pannonhalma, Vár 1.

2007/1. sz.

Attila (divízióigazgató – Kormányzati Portál) következett. „**Az e-polgár e-ügyei – Ügyfélkapu – a kormányzati portál e-ügyintézési szolgáltatásai**” témában a Magyarország (magyarország.hu) kormányzati portált ismertette. **Jancsó Tamás** (APEH- főelőadó) **Az elektronikus adóbevallás rejtelméről** beszélt, majd **Alföldi István**, a Neumann János Számítógéptudományi Társaság ügyvezető igazgatója következett „**DE!- a digitális esélyegyenlőség és a Neumann János Számítógéptudományi Társaság**” című előadásával.

Az elméletibb, legalábbis távolabbi jövőben aktuálisnak tűnő előadások után Alföldi István előadása konkrét segítséget kínált. A szervezők célja az idei Fiesta témájával az volt, hogy a könyvtárosokat megnyerjék az ügynek, akik később - elsajátítva az elektronikus ügyintézés „fogásait” - a könyvtárhasználókat is ösztönözzék és segítsék, hogy éljenek ezzel a korszerű szolgáltatással. Alföldi István elmondta, hogy a Neumann János Társaság tanfolyamokat szervez könyvelőknek és civileknek egyaránt, hogy segítséget nyújtani tudó, hozzáértő felhasználókat neveljenek.

Az utolsó előadó **Ramháb Mária** az Internet Fiesta Programbizottság elnöke volt, előadásában az országos programokat és az idei tapasztalatokat ismertette. Elmondta, hogy országszerte 112 könyvtár és 68 iskola csatlakozott az Internet Fiesta rendezvénysorozathoz, 605 programot szerveztek az intézmények. Ezek között 205 **rendezvény** foglalkozott konkrétan, **tematikusan** az elektronikus ügyintézással, de internettel kapcsolatos dokumentumok **kiállítása**, **internetes játék**, adatbázisokat és portálokat ismertető **bemutató , tanfolyam, találkozó ,** és **ünnepélyes záró-rendezvény** is szerepelt nagy változatossággal.

Előadása után osztották ki a 2007. évi Internet Fiesta elismeréseit 17 könyvtár könyvtárosainak.

Ebéd után az Internet Fiesta kiemelkedő eseményeit mutatták be a rendező könyvtárak képviselői.

Részletesen a következő honlapon tájékozódhatunk a programsorozatról: www.fiesta.kjmk.hu

Nagyon fontos lenne, hogy a különböző országos könyvtári programokhoz az egyházi könyvtárak is csatlakozzanak. Erre 2006-ban voltak kezdeményezések, amikor két könyvtár (Kalocsa és a Sapientia Könyvtára) csatlakozott az „**Összefogás a könyvtárakért**” programsorozathoz. Fontos lenne, hogy az Internet Fiestába is bekapcsolódjunk. A fentebb felsorolt programok (tematikus rendezvények, kiállítások, bemutatók stb.) részletes ismertetését hallva bátran állíthatom, hogy nem olyan távoli tőlünk ez a programsorozat, hiszen több egyházi könyvtár a szokásos előítéleteket naponta megcáfolva, az anyagi nehézségek ellenére korszerű könyvtárat működtet műemléki környezetben. Fontos lenne, hogy egyre inkább legyőzzük idegenkedésünket az Információs és Kommunikációs Technológiától, és bátran használva a technika vívmányait mutassuk meg egyetemes és nemzeti értékeinket a világnak. Csak ez a garancia arra, hogy a 21. században is megmaradhassunk, és intézményeinket a könyvtárak és nem a múzeumok között tartsa számon a közvélemény, hogy bele számíttassunk a hazai könyvtári rendszerbe.

Ásványi Ilona
elnök

EKE HÍRLEVÉL
Egyházi Könyvtárak Egyesülése
9090 Pannonhalma, Vár 1.

2007/1. sz.

**Beszámoló a Magyar Könyvtárosok Egyesülete (MKE) tisztújító
közgyűléséről
(2007. március 28.)
OSZK**

2007. március 28-án tartotta tisztújító küldöttgyűlését a Magyar Könyvtárosok Egyesülete (MKE) az Országos Széchényi Könyvtárban, melyre egyesületünk is kapott meghívót, ahogy mi is meg szoktuk hívni az MKE-t és az IKSZ-et saját rendezvényeinkre.

A tisztújítás előtt egy előadást hallhattak a résztvevők **Blogok, fórumok és társaik az internetes világban** címmel. Az előadó **Holczer Márton**, az Információs Társadalom-és Trendkutató Központ munkatársa volt. Előadását több könyvtáros szaktekintély is kommentálta, kiegészítette, ill. vitába is szállt az elmondottakkal.

Ez után következett az új tisztségviselők megválasztása.

A tisztújító közgyűlés előtt az egyesület minden tagja hozzáférhetett az MKE elnökének, az MKE Tanácsának elnökének és az MKE Ellenőrző Bizottságának elnökének beszámolójához, így a közgyűlésen csak a beszámolók kiegészítése hangzott tőlük, majd **Dr. Bakos Klára** elnök lemondott elnöki tisztjéről, és tolmácsolta az MKE vezetősége tagjainak lemondását is.

A tisztújítást a közel 3000 fős egyesületben már hónapokkal ezelőtt kezdték előkészíteni; a közgyűlésre a választási bizottsághoz megérkeztek a jelölések.

Az **MKE új** (rég) **elnöke Dr. Bakos Klára**, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem könyvtárának vezetője lett újabb négy esztendőre.

Elnökség: Bakos Klára (elnök), Nagy Anikó (főtitkár) Bartos Éva, Horváth Sándor Domonkos, Fehér Miklós, Barátné dr. Hajdú Ágnes, Kiss Gábor, Mándli Gyula, Dávid Boglárka (elnökségi tagok) - Venyigéné Makranyi Margit, Balogh Margit (póttagok).

Ellenőrző bizottság: Biczák Péter (elnök), Elekes Eduárdné, Gyüsi László, Fülöp Attiláne, Tózsér Istvánne (tagok), Mender Ibolya (póttag)

A Magyar Könyvtárosok Egyesületével szinte a kezdetektől együttműködik az EKE. Különösen is hangsúlyos és gyümölcsöző volt ez az utóbbi pár évben. Remélhetőleg ez a közös munka folytatódni fog a továbbiakban is.

Az új-régi elnök asszonyt levélben köszöntöttem egyesületünk nevében.

Ásványi Ilona
elnök

A Könyvtári Intézet felhívása

Tisztelt könyvtáros kollegák!

Az OKM Könyvtári Osztálya és a Könyvtári Intézet szeretne naprakész híreket kapni az egyházi könyvtárakban történő eseményekről. Kérlek benneteket, ha bármilyen **szakmába vágó** történik nálatok (új munkatárs, vezető, telefonszám, épület, költözés, szervezeti változások, összevonás, rendezvény, állománybővülés, gyarapodás, pályázatok stb.), írjátok meg nekem:

Somogyi József

Könyvtári Intézet – Tel.: (1)2243822 - a somogyij@oszk.hu címre.

A híreket kitennénk honlapunkra, melyet mintegy a magyarországi könyvtárak híreinek gyűjtőlapjának szánunk.

Kérlek benneteket, látogassatok el intézetünk honlapjára, tájékozódjatok az ott közzétett hírek alapján: <http://www.ki.oszk.hu/>

Előre is köszönöm a fentiek és a maga nevében!

Somogyi József
Könyvtári Intézet

Minden megkeresztelt keresztségi ígéreténél fogva köteles lemondani a bűnről és egészen, megalkuvás nélkül átadni magát Krisztusnak, hogy betölthesse hivatását, megmenthesse lelkét, behatolhasson Isten misztériumába és ott tökéletesen megtalálhassa önmagát, „Krisztus világosságában”.

Szent Pál emlékeztet rá bennünket (1Kor 6,19), hogy „nem vagyunk a magunkéi”. Teljes egészében Krisztushoz tartozunk. Az Ő Lelke birtokba vett bennünket a keresztségben. A Szentlélek templomai vagyunk. Gondolataink, cselekedeteink, vágyaink jog szerint inkább az övéi, mint a sajátunk. De csak küzdelem árán tudjuk biztosítani, hogy Isten mindig megkapja tőlünk azt, amivel jog szerint tartozunk neki. Ha nem dolgozunk azon, hogy fölébe kerekedjünk természetes gyöngeségünknek, rendetlen és önző szenvedélyeinknek, akkor ez az isteni tulajdon visszahúzódik bennünk az Ő szeretetének megszentelő hatalma elől. Megrontja az önzés, elvakítja az okatlan vágy, megkeményíti a gőg, s bármikor belezuhanhat az erkölcsi nemlétezés szakadékába: a bűnbe.

A bűn a lelki élet visszautasítása, az isteni akarral való egyesülésünkből fakadó belső rend és béke elvetése. Röviden: Isten akaratának és szeretetének visszautasítása. Nemcsak megtagadása annak, hogy „megtegyük” ezt vagy azt, amit Isten akar, vagy elhatározás, hogy azt tesszük, amit Ő tilt. Ennél mélyrehatóbban: annak megtagadása, hogy azok legyünk, amik vagyunk, visszautasítása titokzatos, Isten titkában rejlő és Tőle függő lelki valóságunknak. A bűnnel megtagadjuk, hogy azok legyünk, aminek Ő teremtett - Isten fiai, Isten képmásai. Végző soron a bűn, bár

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése
9090 Pannonhalma, Vár 1.

2007/1. sz.

a szabadság érvényesítésének látszik, menekülés az istenfiúság szabadságától és felelősségétől. Ezért minden egyes keresztény hivatott az életszentségre és a Krisztussal való egyesülésre Isten parancsainak megtartása által.

Ha Isten életszentségre hívott bennünket, és ha az életszentség elérése természetes erőnkön túlesik (ez pedig biztosan így van), akkor hát magának Istennek kell megadnia nekünk a világosságot, az erőt és a bátorságot, hogy teljesíthessük azt a feladatot, amit kíván tőlünk. Ő bizonyára megadja nekünk a szükséges kegyelmet. Ha nem leszünk szentek, akkor azért, mert nem használtuk fel ajándékát.

Feleletünk Krisztus hívására azt jelenti, hogy föl vesszük keresztünket: vagyis vállaljuk felelősségünket, hogy mindenben az Atya akaratát keressük és tegyük. Valóban ez és csak ez volt Krisztus földi életének, halálának és feltámadásának lényege. Minden az Atya iránti engedelmségből történt. (Zsid 10,5-8; Lk 2,49; Mt 26,42; Jn 5,30 stb.) Krisztus is ezt mondja minden kereszténynek: „Nem mindenki, aki mondja nekem: Uram, Uram! jut be a mennyek országába, hanem aki teljesíti mennyei Atyám akaratát.” (Mt 7,21)

Minél inkább fölragyog a kegyelem és szeretet azok testvéri egységében, akiket a Szentlélek egy Testbe gyűjtött, annál inkább megnyilvánul Krisztus a világban, annál inkább megdicsőül az Atya, s annál közelebb jutunk Isten művének végső beteljesüléséhez, amikor „újra egyesít mindent Krisztus fősege alatt” (vö. Ef 1,10).

N agyböjti gondolatok Thomas **Mertontól**

Bárhol is légy a földön, aki szeretnéd megismerni a szíved legmélyén élő titkot, megsejted-e a benned élő csendes, olykor nem is

szüntelen várakozást Isten jelenlétére? Ez az egyszerű várakozás, ez az egyszerű vágyakozás Isten után már a hit kezdete.

A mi megragad minket Istenben, az az Ő alázatos jelenléte. Senkit nem kényszerít arra, hogy engedelmeskedjék neki. Ha ránk erőltetné magát, ki merne követésére hívni? Szíved csöndjében suttogja: „Bátorság! Én vagyok, ne féljetek!”

Felismerik vagy nem, a Föltámadt Krisztus mindenki mellett ott áll tudtuk nélkül is, rejtőzködve is. Izzó szeretet az ember szívében,

fény a sötétben, ő úgy szeret téged, mint egyetlenét, érted adta életét. Ebben rejlik titka.

Krisztus nem pusztítani jött, hanem teljessé tenni. Amikor szíved csöndjében figyelsz rá, megérted, hogy Ő sohasem alázza meg az emberi teremtményt; azért jön, hogy átalakítsa benned még azt is, ami leginkább nyugtalanít.

A mikor békétlenség támad benned, vagy a külvilág értetlensége szorongat, ne feledkezz meg arról, hogy ugyanabból a sebből, amelyben a szorongás fájdalma sajog, alkotóerők is születnek. És út nyílik a kételytől a bizalomhoz, a terméketlenségtől az alkotáshoz.

EKE HÍRLEVÉL
Egyházi Könyvtárak Egyesülése
9090 Pannonhalma, Vár 1.

2007/1. sz.

Minden életkorban benne rejlik a hit lendülete. Még a hétköznapi szürkeségében is az Ő öröme lüktet, sőt vidámsága. Panaszkodás helyett adj át neki mindig mindent, egészen a fáradságtól elcsigázott testig.

Még ha nem ismered is fel Őt, kész vagy-e megmaradni a Föltámadt Krisztus mellett abban a hosszú csöndben, amelyben látszólag semmi sem történik? Ekkor érlelődnek a legfontosabb döntések. Ekkor oldódnak fel a „mire jó?” állandó kétkedései. Amikor alig érted, mit vár tőled, mondd ezt meg neki. Az alázatos imában mondj el neki mindent, még ha nem is találsz rá szavakat.

Föltámadt Krisztus, te olyannak fogadod el szívünket, amilyen. Miért kellene hát arra várnunk, hogy megváltozzék a szívünk, mielőtt elindulnánk feléd? Te fogod átalakítani. Lángra gyújtod lelki csipkebokrát. Nyitott sebeinken átárasztod belénk szeretetedet. Éppen fájdalmaink által termékenyít meg a veled való közösséget. Hangod megtöri éjszakánk sűrűjét, és megnyílnak bennünk a dicsőítés kapui.

Ha Jézus nem jött volna el a földre, Isten még mindig távolinak, sőt elérhetetlennek tűnne számodra. Krisztus, a Föltámadott Úr teszi Istent életünk számára megközelíthetővé. Fogsz-e mindig emlékezni erre a döbbenetes evangéliumi valóságra: „Nem mi szerettük Istent; Isten szeretett minket először.” Ez életed világossága. Bármily valószínűtlennek látszik is, nem kell nyugtalankodnod, ha nem tudod őt rögtön szeretni, amikor reá bízod magad.

Húsvéti gondolatok Roger **Schützt**től